

LÁSZLÓ ORSOLYA

Teológia
BA, 5. félév
Protestáns Teológiai Intézet

Témavezető:
Dr. Kovács Sándor
egyetemi tanár, RO KPTI

A KOLOZSVÁR-BELVÁROSI UNITÁRIUS EGYHÁZKÖZSÉG KLENÓDIUMAINAK TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉSE A 16-18. SZÁZADBAN

Kulcsszavak: klenódium; egyháztörténet; adományozás; jegyző- és számadáskönyv; unitárius

Dolgozatom témája a Kolozsvár-Belvárosi Unitárius Egyházközség klenódiumainak történeti áttekintése a 16-18. században. A különböző kelyhek, kannák és tányérok adományozási körülményeiről, eladásáról vagy elajándékozásáról gyűjtök adatokat. A dolgozat célja, hogy felmérje a megnevezett egyházközség klenódiumállományát, azoknak történetét az egyházközséghez való kerülésük pillanatától azok elkerüléséig vagy eladásáig. Ezek az ezüstművek nagyban gyarapították az eklézsia ingó és ingatlan javainak összességét, így történetük bemutatása során az egyházközség életébe is bepillantást nyerhetünk. A 17. századtól az 1807-1815-ben készült leltárig a különféle számadás- és jegyzőkönyvek őriztek meg fontos adatokat. Ezek vizsgálata során talán felmérhetjük, hogy melyek azok a klenódiumok, amelyek egykor a leltárakban szerepeltek, ma azonban már nincsenek az egyházközség tulajdonában.

Emellett a jelenleg meglévő legrégebbi darabokról is megtudhatunk történeti adatokat, ezáltal értékelhetőbbé válhat azok szerepe az eklézsia többszáz éves történetében.

A dolgozatban elsősorban történeti megközelítésből kívánok a klenódiumokkal foglalkozni, és nem művészettörténeti szempontból. A dolgozatnak nem célja a különböző ereklyék művészeti ismertetése, és azok pontos és részletes szakmai leírása. A hangsúly a különféle tárgyak történetén van, azt vizsgálom, hogy mikor, kitől és miért kerültek a kolozsvári unitárius eklézsia birtokába, illetve, hogy az évszázadok során mi történt ezekkel.